

ΠΑΝΔΩΡΑ.

Ι ΙΟΥΛΙΟΥ, 1857.

ΤΟΜΟΣ Η'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 175.

ΣΗΥΡΙΔΩΝ Ο ΒΛΑΝΤΗΣ (α).

—•••••

Σηυρίδων ὁ Βλαντής ἐγεννήθη ἐν Ἐνετίᾳ τὸν μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1765 ἔτους ἐκ Φραγκίσκου καὶ Ἐλένης Στάθη, ὁρμημένων ἀπὸ τῆς περιφέρειου παρὰ τοῖς ἀρχαίσις νήσις Κυθέρων. Ἡεὶς ἔτι, ἐπέδειξε ρύσιν

(α) Ἡ βιογραφία τοῦ Βλαντῆ ἐγράφη πρὸ ἰσῶν ὑπὸ τοῦ ἐν Ἐνετίᾳ διατρίβοντος ὁμογενεῦς Καθηγητοῦ Λιμυλίου Τυπάλδου Κεφαλλήνης, ἀνδρὸς τιμῆσαντος τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα παρὰ τοῖς ξένοις διὰ τῶν πολυεσῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων. Κατεχωρήθη δὲ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν βιογραφικῶν τῶν κατὰ τὸν 18ῶν αἰῶνα ἀκμασάντων καὶ συγγραμμάτων λογίων τῆς Ἰταλίας (Τόμος Β'. Ἐνετίησι, 1837.), ἀδοθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Καθηγητοῦ Κ. Τυπάλδου. Ταῦτα τὴν μετᾴφρασιν προθύμως ἐπιχειρήσαμεν, πεπειθότες ὅτι αἱ λεπτομερεῖς καὶ σπουδαῖαι αὐταὶ εἰδήσεις, ἀνάμενας ἴσως νὰ χρησιμεύσῃ ποτε εἰς τὸν μέλλοντα συγγραφεὶ τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας, ἀρεσταὶ ἀποβήσονται τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Πανδώρας, καθ' ἕσπερον μάλιστα ἀφορῶσιν ἄνδρα, ὅστις ὅλον ἑαυτὸν ἀφοσιώσας

εὐδίδασκτον καὶ εἰς πᾶσαι ἀγαθὴν μάθησιν ἐπιτηδείων. Σπουδάζει δὲ τὴν Ἑλληνικὴν ἐν τῷ Φλαγκιανῷ φροντιστηρίῳ ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἱερέως Ἀγαπίου Ληοῦρδου, ἠκροάσθη τῶν μαθημάτων τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἰησουϊτῶν, ἔβη καὶ ἐπέδωθη εἰς τὴν περὶ τοῦς πολιτικοῦς νόμους σπουδὴν, διακούσας τοῦ δεινοῦ καθηγητοῦ Οὐβάλδου Βρεγολίνου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων του, δὲν τῷ ἐπέτρεψε νὰ μεταβῇ εἰς Παταύιον ἢ ἔνδεια τῆς οἰκογενείας του, ἥτις ἠνάγκασέ πως αὐτὸν νὰ λάβῃ θέσιν παρὰ τινι ἐμπόρῳ Ἑλλήνι ἐν Ἐνετίᾳ διατρίβοντι. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀσχολία δὲν ἀπέτρεψεν αὐτὸν τῆς θεραπείας τῶν γραμμάτων, κυρίως δὲ τῆς μελέτης τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων. Ἡ ὑπόληψις ἦν μετ' αὐτοῦ πολὺ ἐκτετατὴ, ἐγορήγησεν αὐτῷ οὐκ ὀλίγους μαθητὰς, οὗς καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς τῶν ἄλλων οἰκίαις ἐδίδασκε, τοῦτο ἐπαγγελιάμενος ἄχρι τῆς τελευταίας τοῦ βίου. Μικρὸν ἤθελεν εἰσθαι

εἰς τὴν διὰ λόγου διδασκαλίαν καὶ τὴν διὰ τῶν συγγραμμάτων ἀνάπτυξιν τοῦ γένους, δικαίως ὑπὸ ἀνδρῶν φιλοσόφων κατετάχθη μεταξὺ τῶν ὅσοι τὰ μέγιστα συνέτιναν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν ἡμετέρων γραμμάτων.

τὸ ἀπαριθμῆσαι ἐνομαστὶ ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τῶν διδασκαλιῶν αὐτοῦ ὠφεληθέντας· ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ μνημονεύσωμεν τὸν δικηγόρον Σπυρίδωνα Καλούτζην, περιφανὲς ἀγλίσμα τῶν δικαστηρίων τῆς Ἑνετίας, καὶ Ἰωάννην τὸν Βελοῦδιον, ἄξιον τοῦ Βλαντῆ διάδοχον ἐν τῷ Φλαγγικῷ φροντιστηρίῳ, καὶ ἐν νεκρᾷ ἐτι ἡλικίᾳ φανερὰ πᾶρασχόντα θαύματα αἰσίου μέλλοντος.

Καταλύσαντος ἐν τούτοις τὸν βίον τοῦ Ἀγχιπίου Λοβέρδου, ἀνπλαθόντος ἕως ἀπὸ τοῦ 1766 τὴν ἐν τῷ Φλαγγικῷ φροντιστηρίῳ ἐπιστησίαν καὶ καθηγεσίαν, οἱ Ἀναμορφωταὶ τῆς ἐν Πατρυῖῳ παιδείας, (*Riformatori dello studio di Padova*) ἀντ' αὐτοῦ προσηρινῶς ἐξελέξαντο τὸν Βλαντῆν, εἰρόντες αὐτὸν ἀρίστων καὶ χριστιανικῶν ἠθῶν, καὶ ἐν ταῖς ἐπιστήμασι καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ δεδιδαγμένον. Οἷον δὲ ἐκυτὸν παρέσχε ἐν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ ἀξιοτίμου τούτου ὑπουργήματος, κἄλλιον τοῦ ἡμετέρου λόγου δείκνυσιν ἢ ἀπόρρασις αὐτῶν τῶν Ἀναμορφωτῶν, οἵτινες τὴν 16 Σεπτεμβρίου τοῦ 1796 ἐπέκύρωσαν αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει. Ὁ Βλαντῆς τότε ὅλον ἐκυτὸν ἀφωσίωτεν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας· καὶ οὐ μόνον παρὰ τοῖς ὁμογενέσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς καὶ λοιποῖς ξένοις διέδιδε τὴν σπουδὴν τῆς πατρίου φωνῆς, κερρομῶν τὰς ψυχὰς εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Ἑλληνικῆς μαθήσεως (α). Τὰ συγγράμματα, ὧν εἶχεν ἤδη ἀρχίστη τὴν ἐκδοσιν, περιποιήσαντο αὐτῷ δικαίαν φήμην· διὸ καὶ τῷ 1800 προσεκληθὴ παρὰ τοῦ γραμματέως τῆς ἐν Κερκύρᾳ Ἰονίου Ἀκαδημίας Καρόλου Δυπίνου νὰ καταταχθῇ ἐν αὐτῇ μέλος ἀνταπιστέλλον (β). Τῷ 1811 ὁ Βενέδικτος Κάρλεδικ, ἀρχιεπίσκοπος τότε ὢν τῶν Ἑλλήνων τῆς Δαλματίας, πρὸς αὐτὸν ἀπέταθ' ὅπως μάθῃ εἰάν ἐδούλετο νὰ δεχθῇ διδασκαλικὴν θέσιν ἐν Σεβινίῳ. Τῷ 1822 ἤρθη συνεργάτης τῆς πολυγλώττου Ἀθηνᾶς, ἐπισημοῦς καθηδρῶματος συσταθέντος ἐν Ἑνετίᾳ καὶ σκοπὸν προσημεμένου τὴν δημοσίευσιν ἔργων πρωτοτύπων τε καὶ μεταφράσεων, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐπὶ βραχεῖ μόνον διαρκέσαντος. Πλεῖστον ἢ ἄπκξ προέβαιναν τὸν Βλαντῆν συνεταῖρον τοῦ Ἑνετικῷ Ἀθηναίου· ἀλλὰ πάντοτε ἀπεποιήθη προσάγων τὰς πολυειδέεις αὐτοῦ ἀσχολίας, αἵτινες ἤθελον κωλύσθαι αὐτὸν τοῦ παρευρίσκεσθαι εἰς τὰς τακτικὰς συνεδριάσεις. Διήλθε λόγος ὅτι καὶ ἀπὸ Βουκουρεστίου τῷ προσεφέρθη καθέδρα· ἀλλ' ἡμεῖς, ἐν ἀλλεῖψει ἐγγράφων μαρτυρομένων περὶ τῆς ἀληθείας τῆς τοιαύτης φωνῆς, δὲν δυνάμεθα ν' ἀποδεχθῶμεν αὐτὴν θετικῶς, καὶ οὐδὲν ποτε παρ' αὐτοῦ περὶ τούτου ἠκούσαμεν. Οὐχ ἤττον ὁμοῦς εἰς

ἔπαινον αὐτοῦ θέλομεν ἀναφέρει ὅτι παρουσιασθεῖσιν προσφῶρον περιστάσεων ἵνα τύχη τῆς καθηγεσίας καὶ ἐν τοῖς γυμνασίοις τῆς Ἑνετίας καὶ ἐν τῇ παρακειμένη στερεᾷ, πάντοτε ὁμοῦς ἀπεστρέφετο τὸν στοχασμὸν τούτον, προτιμῶν νὰ ἐμμεῖνῃ διαπαντός παρὰ τῷ Φλαγγικῷ, φροντιστηρίῳ, συμμετέχων τῶν ὅτε μὲν αἰσίων, ὅτε δὲ ἐναντίων αὐτοῦ τυχῶν. Ἡ ὅλη πορεία τοῦ βίου αὐτοῦ οὐδὲν παρίσκησιν ἰδιάζον καὶ ἐκτακτον. Ἐπιβεβαρημένος ὑπὸ πολυαριθμοῦ οἰκογενείας, οὐδενὸς ἄλλου ἢ αὐτῆς ἐκίδετο· ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ ἠναγκάζετο νὰ διδάσκῃ οὐ μόνον ἐν τῷ σχολείῳ, τοῦθ' ὅπερ δὲν παρῆεν αὐτῷ ἰκανὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν, καὶ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διόρθωσιν Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν κειμένων. Ὁ Μουστοξύδης ὅστις ἠγάπα τὸν Βλαντῆν, συμπανῶν μὲν ἀπ' ἐνὸς τὰς δυσχερείας, γινώσκων δὲ ἀπ' ἑτέρου τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνδρός, εὐρεν αὐτῷ ἀσχολίαν ἐν τῷ κολοσσικῷ ἔργῳ τῆς Σειρᾶς (*Collana*) τῶν εἰς τὴν Ἰταλικὴν μεταγλωττιζομένων Ἑλλήνων ἱστορικῶν, τὴν ἐκδοσιν τῶν ὁποίων ἐπεχείρησεν ὁ Σουζογιο τῆ παραινέσει καὶ ἐπιτηρίᾳ τοῦ αὐτοῦ Μουστοξύδου. Ὅτε δὲ ἐνεκα τῶν ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐπενεχθεισῶν ἀναισθησιῶν, τὸ ὑπογραφεῖον τοῦ Μιχαὴλ Γλυκὸ εἶδεν αἰφνης νεκρουμένην τὴν πρὸς τὴν Ἀνατολὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ, ὁ Βλαντῆς προσέφερε τὴν ἰδίαν σύμπραξιν εἰς τὸ τοῦ Ἀντωνέλλη, ἔλκων οὕτω βίον ἀείποτε μονήρη, ταπεινὸν καὶ γαλήνιον Ἰστανεὶ δὲ μὴ ἤρουν τὸσαῦται ἐργασίαι, ἀπήγγελλεν ἐτησίως ἐν τῷ Φλαγγικῷ φροντιστηρίῳ λόγον τινὰ ἢ ἔπαινον κατὰ τὴν ἐπίσημον διανομὴν τῶν ἀριστείων, τοῦ ἔθους τούτου εἰσαχθέντος ἀπὸ τοῦ 1824. Πρὸς ἀναφυγὴν τοῦ νοός ἐκ τῶν σπουδαίων καὶ συνεχῶν κόπων, μόνην διασκεδασιν εὕρισκε τοὺς μακροὺς περιπάτους. Ὅθεν ἐδύλεπες αὐτὸν εἰς τὰ μάλλον ἀναπεπταμένα μέρη τῆς πόλεως μακροῖς καὶ βραδέει βήμασι πορευόμενον, τὴν κεφαλὴν ἔχοντα ὑπόκυφον, καὶ τὰς χεῖρας κατατεταμένας, καὶ ποτὲ μὲν μόνον, ἄλλοτε δὲ μετὰ τινος τῶν μαθητῶν ἢ φίλων αὐτοῦ. Ἡ ἀδιάλειπτος νυκτός τε καὶ ἡμέρας εἰς τὴν μελέτην ἐνσχόλησις αὐτοῦ, ἥς ἐνεκα ἐφαίνετο συνεχῶς διάπυρος τὴν ὄψιν, χυμὸς τις ἐρπητικὸς πρὸ πολλοῦ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ περιερπόμενος, αἰμαρροϊκὴ διάθεσις, ἀλγηδόνες ὑσμῆραι ἐντονώτερον ἀνανεούμεναι καὶ ἐξ οἰκιακῶν προερχόμεναι δυσχερειῶν, ἐπετάχυναν τὸ τέρμα τοῦ βίου αὐτοῦ. Εἰ καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ ἀσθένειαν τῷ ἐπεδαψιλεύθησαν δραστηριώταται ἰατρικαὶ περιποιήσεις ὑπὸ τοῦ ἐμπείρου φίλου αὐτοῦ Γαστάνου Ρουγέρη, μταῖα ὁμοῦς ἀπέδη πᾶσα προσπάθεια, καὶ μετὰ ἐνδεκκήμερον νόσον ἐπιτελέσας τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα καὶ παρακελευσάμενος τοὺς υἱοὺς εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην καὶ τὴν γηροκομίαν τῆς τυφλῆς αὐτῶν μητρὸς, καταληθθεὶς ὑπὸ ἐγκεφαλικῆς ἐκλαμψείας ἐξέπνευσε τὴν ἕκτην τοῦ Ἰουνίου 1830, ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοντα γενόμενος. Ὁ θάνατος ἀπήλλαξεν αὐτὸν ὀδυνῶν παθημάτων καὶ πλείστων μόχθων.

(α) Μνησὶ δὲ μετὰ τούτων ἀξιοῦται Ἑνετός τις φαρμακοπόλης, τοῦνομα Β κ ρ ε, ὅστις κωδωνθεῖς ὑπὸ τοῦ Βλαντῆ ἰκανὴν ἀπέκτησε τὴν περὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἐμπειρίαν, ὅστις καὶ ὑπὸ ζήλου πρὸς αὐτὴν φερόμενος μετένεγκεν εἰς τὴν Ἀπλοελλινικὴν μίαν τῶν κομῶν τοῦ Γολδόνη, ἐπιγραφομένην Παμῆλα.

(β) Ὁ Βλαντῆς ἦτο καὶ μέλος ἀνταπιστέλλον τῆς Δανογραφικῆς φιλοσοφικῆς Ἐταιρείας. Ὁρα Λογίου Ἑρμοῦ Π. ἀ. σελ. 62.

διότι, ἀφ' οὗ δὲν ἠδύνατο νὰ προσδοκᾷ ἐτοιμὴν μεταπτώσιν τῆς ἰδίας τύχης, μόνη παρηγορία τῷ ἀπέμενον ἢ ἐλπίς βίου εὐδαιμονεστέρου καὶ κριτοῦ δικαιοτέρου τῶν ἀνθρώπων. Ὁ θάνατος τοῦ Βλαντῆ ἐνεποίησε γενικὴν λύπην, καὶ ἡ κηδεῖα αὐτοῦ ἐτελέσθη εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου δαπάναις τῶν ἐν Ἑνετίᾳ Ἑλλήνων, μετὰ πομπῆς μαρτυρούσης τὸν ὄψε ἴσως ἀπονεμόμενον αὐτῷ σεβασμόν. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀρθροῦ τούτου, μαθητὴς ποτε καὶ φίλος τοῦ τεθνεώτος, εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἀπήγγειλε λόγον ἐπιτάριον τὸ δὲ ἔθνος του, οὐδενὸς δεύτερον κατὰ τὴν τῆς ἐλεημοσύνης ἀρετὴν, ἀνεδέχθη τὴν ἰδίῳις ἀνκλώμασι διατροπὴν τῆς γυναικὸς καὶ θυγατρὸς τοῦ Βλαντῆ, οὐδὲ περιεῖδε τοὺς ἀρρῆνας δύο παῖδας αὐτοῦ.

Ἡ Ἐφημερίς τῆς Ἑνετίας ἐγκωμιαστικοῖς λόγοις ἀνήγγειλε τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀνδρός, καὶ ὁ τότε προεδρεύων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐν Αἰγίνῃ Ὀρφανοτροφείου Ἰππ. Μουστοξύδης, καθὼ φίλος καὶ προστάτης αὐτοῦ, συνέταξεν ὠραίαν νεκρολογίαν, καταχωρισθεῖσαν ἐν τῇ Ἐθνικῇ (α) τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθμὸν 46, ἔτος Ε'. Ὁ Βλαντῆς, εἰ καὶ ἐνόμιζεν ἑαυτὸν εἰδήμονα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, εἰς τὰ βιβλία ὅμως ὅλος ἐντροφῶν, ἐστερεῖτο πάσης περὶ τὴν ἀνθρωπότητα πείρας, διὸ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων συνεχῶς ἐξηπατάτο. Ἦθελον ἴσως τινὲς ἐπιθυμήσει αὐτὸν ἦττον μεμψίμοιρον, καὶ ἦττον ἐγληρῶν ἀφαγητὴν τῶν δυστυχιῶν αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ προφυλακτικόν, ὥστε ἐν τῇ ἐξάψει τῶν παθῶν ἀναμιμνησκόμενος τῶν παρελθουσῶν πικριῶν νὰ μὴ ὑπερβαίῃ καὶ ποτε τὰ δίκαια ὄρια. Ἀλλὰ τίς θέλει ἐλαττώσῃ τὴν ἀξίαν τῶν πολλῶν αὐτοῦ φιλολογικῶν ὠφελειῶν καὶ ἠθικῶν ἀρετῶν διὰ τινὰ παρεκτροπὴν θυμώδους ὀρμῆς ἢ κακῶς κατασταλείσης ἀγανακτήσεως; Ἐξετάσωμεν ἤδη τὰ διανοητικὰ αὐτοῦ προΐόντα. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντα συγγράμματα δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέσσαρας τάξεις: εἰς ἔργα δηλ. πρωτότυπα, — ἔργα ὑφ' ἄλλων μὲν συντεθειμένα, ὑπ' αὐτοῦ δὲ εἰς ἐπιτομὰς καταστάντα, — μεταφράσεις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ, Γαλλικοῦ, καὶ Ἰταλικοῦ εἰς τὴν νεωτέ-

ραν Ἑλληνικὴν, καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἰταλικὴν φωνήν — καὶ εἰς μετατυπώσεις τέλους ἀρχαίων ἢ νεωτέρων, ταύτας δὲ ἐπιδηλωθῶμενας, καὶ προσθήκαις καὶ διαφωτίσει πεπλουτισμένας.

Ἀνήκουσι τῇ πρώτῃ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὁ πρῶτος τόμος τοῦ εἰς τὴν Νεοελληνικὴν, Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν τριγλώσσου Λεξικοῦ, (Ἑνετίησι, τύποις Νικολάου Γλυκῦ, 1816, 3 τόμοι εἰς 8.) Ὁ Βλαντῆς προτιθέμενος νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ δευτέραν ἐκδοσιν τῆς γραμματικῆς αὐτοῦ μετὰ προσθηκῶν καὶ διορθώσεων, εἶχεν ἐκπαιριώσει αὐτὴν παρ' ὀλίγον, ὅτε κατελήφθη ὑπὸ τοῦ θανάτου. Ὁ Ἀντωνέλλης, κερδοσκοπία φερόμενος καὶ ἐν μικρῷ λόγῳ τιθέμενος τὴν δόξαν τοῦ συγγραφέως, ἐξέδοτο αὐτὴν διὰ τῶν πιεστηρίων του ἐν ἔτει 1831, εἰς 12. — Ἐκτὸς τοῦ κοινώματος τούτου ὁ Βλαντῆς κατέλιπεν ἀνεκδότους ἑπτὰ λόγους ἀναγνωσθέντας ἐν τῷ Φλαγγινιανῷ φροντιστηρίῳ, τοὺς μὲν κατὰ τὴν ἐναρξίν τῶν μαθημάτων, τοὺς δὲ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν ἀριστείων. Ἄν καὶ γεγραμμένοι ἅπαντες εἰς ὕφος εὐληπτον, καθαρὸν, καὶ πάθους τινὸς ὑπαρξίν ἐμφαίνον, οὐδεμίαν πρωτοτυπίαν ἰδεῶν παρέχουσιν ἐν τῇ διαπραγματεύσει τῶν ἀντικειμένων. Οὐχ ἦττον ὅμως μνεῖαις ἀλλὰ δὴ καὶ τυπώσεως ἀξιοῦνται δύο αὐτῶν, οἱ συνταχθέντες εἰς ἔπαινον τοῦ Κερκυραίου Θωμᾶ Φλαγγίνη, ἰδρυτοῦ τοῦ ἀρτι μνησθέντος φροντιστηρίου, καὶ Δημητρίου τοῦ Δαρβάρεως. Μνημονεύσωμεν ἐπὶ τούτοις καὶ τὰς ἐπιτυμῆσεις αὐτοῦ ἐπιγραφὰς, ὧν τὰς μὲν διὰ τοὺς ἐν Ἑνετίᾳ, τὰς δὲ διὰ τοὺς ἐν Ἑπτανήσῳ Ἑλληνας ἐποίησεν: εἰσὶ δὲ αὐταὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρωτότυποι, καὶ συλλεχθεῖσαι ἤθελον τιμῆσαι τὴν μνήμην τοῦ ἀνδρός (α).

Κατατακτέον εἰς τὴν δευτέραν κλάσιν τὸ Ἑλληνικὸν ἐπιτομὸν Λεξικόν, (Ἑνετίησι, Γλυκῦ, 1821 τόμος Α' εἰς 4) συντεθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λεξικῶν τοῦ Γαζῆ, τοῦ Γεωργίου καὶ τοῦ Σουΐδα.

Εἰς τὴν τρίτην ἀναφέρονται αἱ Μεταμορφώσεις τοῦ Ὀβιδίου, εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν μεταφρασθεῖσαι, (Ἑνετίησι, Γλυκῦ, 1798, τόμοι δύο εἰς 8.) Εὐρηνται δὲ καὶ ἐξηγήσεις τινὲς εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μύθου πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν. Οἱ Βίαι Κορνηλίου τοῦ Νέπωτος, (Ἑνετίησι, Γλυκῦ, 1801 εἰς 8 μετὰ σημειώσεων.) Τοῦ βιβλίου τούτου ἐγένετο μετατύπωσις προσθήκαις παλαιῖς καὶ διορθώσεσιν ἐπικυρημένη. (Ἑνετίησι, παρὰ τῷ τυπο-

(α) Μὴ δυναθέντες νὰ εὐρωμεν τὸ πρωτότυπον παραθέτομεν ἐνταῦθα τὴν μετάφρασιν τῆς εἰς τὸ Γαλλικὸν μεταγλωττίσεως τῆς αὐτῆς νεκρολογίας, καταχωρισθεῖσης ἐν τῷ Courrier de la Grèce. — « Οἱ ἐν Ἑνετίᾳ ἐποικουῦντες Ἕλληνας θρηνοῦσι τὴν ἀπώλειαν τοῦ Κ. Σπυρίδωνος Βλαντῆ, καθηγητοῦ ἐν τῷ Φλαγγινιανῷ φροντιστηρίῳ. Τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅσων, ἢ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μεταφράσαι τῶν Μεταμορφώσεων τοῦ Ὀβιδίου, Κορνηλίου τοῦ Νέπωτος, καὶ ἄλλων πολλῶν Λατίνων, Ἰταλῶν καὶ Γάλλων συγγραφέων, αἱ εἰς τὸ Ἰταλικὸν μεταγλωττίσεσι ἱστορικῶν τινῶν Ἑλλήνων, αἱ ἐνδόσεις τῶν κλασικῶν καὶ ἀπάντων σχεδὸν τῶν βιβλίων ὅσα ἐπὶ ἡμῶν αἰῶνα παρέσχον τοῖς σχολείοις καὶ ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Ἀνατολῆς τὰ Ἑλληνικὰ Τυπογραφεῖα τῆς Ἑνετίας, τεκμαίρονται περὶ τῆς φιλοκαλίας, πολυμαθείας καὶ δραστηριότητος τοῦ ἀνδρός. Ἡ γλυκύτης τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, καὶ τῶν ἠθῶν ἢ ἀπλότης περιποιήσαντο αὐτῷ τὴν ἀγάπην πάντων τῶν οἰκείων του. Ὁ ἀξιόλογος οὗτος ἀνὴρ πέθανε τὴν 25 Μαΐου (ἢ Ἰουνίου) εἰς πύγην καὶ ἐξήκοντα ἑτῶν ἡλικίαν. »

(α) Ἀνεκδοτὸν ἐπίσης κατέλιπε καὶ τὴν μετὰ τὴν ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας τοῦ Κορνηλίου εἰς τὴν Ἀπλοελληνικὴν. Ταύτην δὲ προτιθέμενος νὰ ἐκδώσῃ ἀπετάθη πρὸς τὸν τότε, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἡμετέρας ἀναγεννήσεως, ἐν Γενεύῃ διατρίβοντα αἰδίδιμον Καποδίστριαν, ὅστις ἐκτιμῶν τῆς προσπάθειας τοῦ ἀνδρός ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῶν γραμμάτων παρὰ τῷ ἡματέρῳ ἴδνει, ἐπεφόρτισε νὰ προβλέψῃ περὶ τῶν ἀναγκαίων μέσων εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς μεταφράσεως ταύτης, τὸν κοινὸν ἀγφοτέρως φίλον καὶ συμπατριώτην Ἀνδρέαν τὸν Μουστοξύδην, ὅστις καὶ φιλοφρόνως ἐκτενοποίησεν ἡμῶν τὴν εἰδησιν ταύτην.

γράφω Πάνω Θεοδοσίου, 1810). *Ἡ Ἀποθήκη τῶν παιδῶν τῆς Κ. Μαρίας Le Prince de Beaumont*, (Ἐνετίησι, Γλυκῆ, 1793, τόμος 4. εἰς 8.)

Ἡ τετάρτη ἐκδοσις ἀναφάνη περί τὸ 1807. Τὸ τοσούτως ἀνατυπωθῆν καὶ εἰς ὄλας σχεδὸν τὰς γλώσσας τῆς Εὐρώπης μεταγλωττισθῆν τοῦτο σύγγραμμα ἐστὶ τὸ ἀξιολογοῦντερον τῶν ἔργων, ὅσα ἐξῆλθον ἐκ τοῦ γοήμου καλέμου τῆς συγγραφέας, καὶ γενικοῦ ἀπήλαυσε θαυμασμοῦ. Ὁ Βλαντῆς μεταφέρων αὐτὸ εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν ἔδωκε τοῖς Ἑλλησπασίαισι ὠραῖον ἠθικῆς ὑπογραμμὸν, καὶ ἡ ἐκλογή παρὰ τὴν ἀγαθὴν κρίσιν τιμᾶ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Τοῦτοις προσθετέα ἡ μετάφρασις τῆς *Γαλλικῆς Γραμματικῆς* ὑπὸ Γεωργίου Βενδῆτου.

Ἀναρίθμητοι δὲ εἰσιν αἱ ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταγλωττίσεις. Ἐκ τούτων μνημονεύσωμεν τὰ 22 ἐκλεκτὰ διηγήματα τοῦ Βουκαζίου τὸ *Καυφορεῖον* τοῦ Γολδόνη τὴν *Βραζιλίαν* εἶδησιν περί τῶν ὄσων ἐν Ἐνετίᾳ συνέβησαν ἀπὸ τῆς 17 Μαΐου 1797 ἕως τῆς 18 Ianουαρίου 1799. — τὴν τέχνην τοῦ ὑγιεινῶς καὶ μακροχρονίως ζῆν — τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἣται, διελόγοις εἰς γρῆσιν τῶν ἀρχαίων. Ἀλλὰ μεταγλωττίσεις μείζονος ἀξίας τυγχάνουσι αἱ ἐκ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἰταλικὴν γινόμεναι, καταχωρισθεῖσιν δὲ ἐν τῇ σειρά τῶν ὑπὸ τοῦ Sonzogno ἐν Μεδολάνοις ἐκδιδομένων ἀρχαίων Ἑλλήνων ιστορικῶν. Ὁ Βλαντῆς ἔρξατο ἐργάζεσθαι πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην ἐν ἔτει 1826, ἀκολουθήσας ἄχρι τέλους ζωῆς, καὶ μάλιστα δὲν ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ ἐκδομένα τὰ ὑπ' αὐτοῦ μεταφραθέντα λείψανα τοῦ Εὐναπίου, διότι μόνον κατὰ τὸ 1831 προήλθον εἰς φῶς, τύποις Πάυλου Ανδρέα Μολίνου τοῦ διαδεχθέντος τὸν Sonzogno.

Καὶ ἐνίας μὲν τούτων τῶν μεταγλωττίσεων κατὰ πρῶτον αὐτὸς ἐπιχείρησεν· οὐκ ὀλίγοι δὲ εἰ καὶ ὑπ' ἄλλων προλαβόντως ἐκπονῆσιν, δικαίως ἠθέλον ἀποκλιθῆ νῆαι, καθὼ ἐξαιρετικῶς ὑπὸ τοῦ Βλαντῆ ἐπὶ τελειοτέρων ἐκδόσεων. Αἱ μεταφράσεις αὗται συνοδεύονται ὑπὸ σημειώσεων ἐριμνευτικῶν, κριτικῶν καὶ πολυμαθῶν, ὧν αἱ μὲν τῷ Μουστοξύδῃ προσέκεινται, ἄλλαι δὲ ἤρυσθησαν ἀπὸ τοῦ Κοραῖ καὶ ἄλλων σοφῶν σχολιαστῶν.

Ἀπομένει τῶρα νὰ παραθέσωμεν τὰς ἐπιγραφὰς αὐτῶν ὡς ἑξῆς·

(Ἐν τῷ Α'. Τόμῳ τῶν ἑλασσόντων ιστορικῶν, 1826.)

1. Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ περί Πολιτειῶν.
2. Κτησίου τοῦ Κυνθίου τὰ Περσικὰ ἐν βιβλίῳ κγ'. ἐπιτομὴ τοῦ Φωτίου.
3. Τοῦ αὐτοῦ Κτησίου, τὰ Ἰνδικά.
4. Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Ἱστορίαι καὶ λείψανα.
5. Κόνωνος διηγήσεις Ν', ἐξαχθεῖσαι ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Φωτίου.
6. Μένωνος, ἱστορικὸν περί τῆς Ποντικῆς Ἡρακλείας, ἐκ τοῦ Φωτίου.

7. Χίωνος, ἐπιστολαὶ εἴς, (καταχωρισθεῖται ὑπὸ τοῦ Μουστοξύδου ἐν τῷ παραρτήματι αὐτοῦ εἰς τὸν ιστορικὸν τῆς Ἡρακλείας τοῦ Μένωνος.)

(Ἐν τῷ Β'. τόμῳ, 1828.)

8. Κλαυδίου Αἰλιανοῦ, Ποικίλης Ἱστορίας βιβλία 18.

(Ἐν τῷ Γ'. τόμῳ 1829.)

9. Πτολεμαίου τοῦ Ἡρακλείωνος, περί εἰς πολυμαθίαν καινῆς ἱστορίας, λόγοι Γ'. ἐκ τοῦ Φωτίου.

10. Ἀγαθαρχίδου, ἱστορικόν, λείψανα καὶ συνόψεις.

11. Φλέγοντος Τραλλιανοῦ, τὰ χρονικά, ἦτοι αἱ Ὀλυμπιάδες τῶν μακροβίων, τῶν θνητῶν, κλ.

12. Φωτίου, κρίσις ἐπὶ τῶν ιστορικῶν Ἀλεξανδρίδου, Ἀμυντιανοῦ, Κεραλαίωνος, Ἰουλίου Ἰούστου, Παμφίλου, Πραξαγόρου.

13. Δεξιππου Ἀθηναίου, Ἱστοριῶν λείψανα.

14. Πανυλίου, λείψανα τῆς Καθολικῆς ἱστορίας.

15. Ὀλυμπιοδώρου, Ἱστοριῶν λείψανα.

16. Ἐκ τῆς Ἱστορίας Κανθίδου τοῦ Ἰσαύρου καὶ ἐκ τῶν ἰ. λόγων Θεοφάνους τοῦ Βυζαντίου, ἐπιτομὴ τοῦ Φωτίου.

(Ἐν τῷ Δ'. τόμῳ 1831.)

17. Εὐναπίου Σαρδιανοῦ, λείψανα.

(Ἐν τῷ Α'. τόμῳ τῶν πονηματιῶν Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσεῶς, 1827.)

18. Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσεῶς, περί τῶν Ἀττικῶν ῥητόρων ὑπομνηματισμοί.

19. Τοῦ αὐτοῦ περί τῶν μᾶλλον ἀξιωματικῶν ιστορικῶν.

(Ἐν τῷ Β'. τόμῳ 1827.)

20. Τοῦ αὐτοῦ, Ἀπάντησις εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γνέου Πομπηίου, ἐν ἣ αὐτὸς παρεπονείτο ὅτι ὁ Διονύσιος ἀνέλαβε τὸ ὄφρος τοῦ Πλάτωνος.

21. Τοῦ αὐτοῦ, λόγος περί τοῦ ὅτι ὁ Δημοσθένης δὲν ἔμαθα παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους τὰς ῥητορικὰς τέχνας.

(Ἐν τῷ Β'. τόμῳ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀρίματου, 1827.)

22. Ἀρίμανου Νικομηδέως περίπλους τῆς Εὐρυθρᾶς θαλάσσης.

23. Τοῦ αὐτοῦ, περί τῶν συγγραμμάτων, συνόψεις τοῦ Φωτίου.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν τετάρτην κλάσιν, τὴν περιέχουσαν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων συγγραμμάτων ἔργα ὑπὸ τοῦ Βλαντῆ μετακδοθέντα μετὰ διαφωτίσεων, προσθηκῶν καὶ διορθώσεων, ἠθέλομεν μακροχρόνη λεπτομερῶς περί πάντων ποιούντες μνησθῆναι διὸ καὶ θέλομεν περιορισθῆ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν κυριωτέρων.

1. Τὸ Γαλλοελληνικὸν λεξικὸν τοῦ Ζαλικόγλου.

2. Τὸ Ἰταλοελληνικὸν τοῦ Βενδῆτου.

3. Τὸ τῶν Ἑλληνικῶν συνωνύμων τοῦ Βλάχου.

4. Τὸ τοῦ Οὐαρίνου.

5. Τὸ τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ, εἰς τόμους 3, εἰς 4 μέρη.

Πρὸς τούτοις δὲ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπεξεργάσθη τὴν Ἑλληνογαλλικὴν Γραμματικὴν διεφώτισε σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον, *Ἑλληνικὴ Ἀρχαιολογία Παλαιότερον* μετετύπωσε τὸ Νεοελληνικὸν Ἐπιστολάριον, τὴν Ἰερὰν Γραφὴν εἰς τόμους 3. εἰς 8 τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὀμήρου, — μετὰ τῶν παλαιῶν σχολίων τοῦ Διδύμου, αὐτὸν τὸν Θεουκυδίδην μετὰ τῶν παλαιῶν σχολίων, καὶ τὰ περὶ *Χαιρίφταν καὶ Καλλιφρόνην* ἐρωτικὰ διηγήματα Χρίστου τοῦ Ἀρροδισιέως, εἰς 4 ἀκολουθῶν τὴν ἔκδοσιν τοῦ δ' Ὀρβίλλε.

Ἴνα δὲ ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν μεταβῶμεν εἰς ἄλλα πονήματα, ὁ Βλαντὴς διώρθωσε τὰς μεταφράσεις τῆς *Ἀρχαίας Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος* ὑπὸ Γ. Λισσίου (Ἐνετίσι, Τυπογραφεῖον Ἀνδρεώλα, 1822, τόμοι 8 εἰς 4, ἔκδοσις Β') καὶ τῆς περιηγήσεως τοῦ κένου *Ἀναχάρσιδος* (Ἐνετίσι Ἰωσήφ Ἀντωνέλλη, 1825, εἰς 16), ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν περιηγήσεων τοῦ *Ἀρτίνορος* (Ἐνετίσι, Ἀντωνέλλη, 1816, εἰς 16), ὧν τὴν ἔκδοσιν δύνατον εἶπεν ὅτι μετεσημάτισε. Πόσων ἀμικτημάτων δὲν ἀπῆλλαξε τὰς ἐκδόσεις ταύτας; πόσας ἀβλεψίας δὲν ἀφῆρασε; καὶ ἂν τώρα μετὰ πλείονος τέρφως ἀναγινώσκονται ὑπὸ τῶν μὴ εἰδότεων τὴν ἀγγλικὴν ἢ γαλλικὴν, βεβαίως εἰς τὸν Βλαντὴν ἀποδοτέα ἢ χάρις.

Παραλείπομεν τὴν ὑπόμνησιν τῶν τε ἐκκλησιαστικῶν καὶ μὴ βιβλίων, ὅσα τῆ ἐπιθεωρήσει καὶ ἐπιστάσει αὐτοῦ ἐξεδόθησαν, διότι καὶ ταῦτα ἐπιμακρῶ ἤθελον ἐπασχολήσῃ ἡμᾶς.

Ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε ῥηθέντων περὶ τῶν φιλολογικῶν ἔργων τοῦ Βλαντῆ, νομίζομεν ὅτι ἀρκούντως κατεδείξαμεν αὐτὸν λίαν δεῖνόν περὶ τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν νεωτέραν φιλολογίαν, καὶ ὅτι εἰς τὴν πλήρη τῆς γραμματικῆς γνῶσιν συνεδύαξε καὶ τὴν ἐφημερικὴν. Οὐδὲ, ὡς τινες ἐδόξασαν, τὴν πατριὸν γλῶσσαν μόνον ἐλάτρευσε, καὶ τὸν μηχανισμόν αὐτῆς καὶ τὴν γραμματικὴν συνάρτησιν περὶ παλλοῦ ἐπαιετο, ἀλλὰ πᾶσαν σπουδὴν κατέβαλλε καὶ περὶ τὰ οὐσιώδη καὶ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα τῆς φιλολογίας, ὡς πρόδηλον γίνεται ἐκ τινῶν τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἔργων. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ Βλαντῆ ἐπιτηρηθεῖσαι ἐκδόσεις πάντῃ ἀναμάρτητοί εἰσιν. Αὐτὴ ἡ πληθὺς αὐτῶν, καὶ ἡ σκέψις ὅτι ὁ Βλαντὴς εἰργάζετο πρὸς τὸ ζῆν, αἴρουν ἐκ μέσου τὴν ἰδέαν δυνατῆς πελειότητος. Οἱ αὐτοὶ αὗτοι λόγοι χρησιμεύουσι πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Βλαντῆ κατὰ τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ κατηγορίας, ὅτι παραγνωρίσας δάθεν τὴν ποικίλην αὐτοῦ σοφίαν καὶ πολυμαθειαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ὠφεληθῇ τοσοῦτον, ὥστε νὰ συντάξῃ ἔργον πρωτότυπον βαρύτητος τινός.

Ἐκτίς τούτων ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν καὶ ἄλλην τινὰ παρατήρησιν, ἔστι δὲ ὅτι αἱ περὶ τὴν καθηγεσίαν ἐνασχολήσεις, αἱ κατ' ἰδίαν διδασκαλίαι, αἱ διορθώσεις τῶν ἄλληλα διαδεχομένων πονημάτων, διότι τότε τὰ Ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα τῆς Ἐνετίας ἦσαν ἐν πλήρει ἀκμῇ, αἱ δὲ διηγε-

καὶ ἐκεῖνοι ἀληθῶς ἂς ἐνεποίησαν αὐτῷ τὰ δυστυχήματα, πάλιν ἀδιάκοπος πρὸς ἀνανεουμένους πάντοτε χάρις, ἔλλειψις ἰσχυρῶν κέντρων καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐνθαρρύνσεων πρὸς ἐξέγερσιν τοῦ πνεύματος, κατέβηλον τὸν νοῦν αὐτοῦ τοσοῦτον, ὥστε ἀφῆρασαν αὐτῷ πᾶσαν δύναμιν ἵνα ἐξέλθῃ τῶν περιπελοκῶν ἐκείνων, ἐν αἷς ἐνέπλεζεν αὐτὸν αἰ φορὰ τῆς τύχης, γενόμενον οὕτω ἀναίσθητον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἔπαινον. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν τῷ διηγούμενῳ ὅτι ἡ Ἰταλικὴ βιβλιοθήκη τιμὰς ἀπένειμεν εἰς τὸ πολυμαθὲς καὶ φιλόπονον τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἔλεγέ μοι· α τὰς ἄλλοις οἱ ἔπαινοι ἐγὼ δὲ κοπιᾶζω οὐχὶ ἵνα ἀποθανάτισω τὸ ὄνομα, ἀλλ' ὅπως μετρίως πορισθῶ τὰ ἐπιτηδεῖα πρὸς συντήρησιν ἐμοῦ τε καὶ τῆς πολυαριθμοῦ οἰκογενείας μου. Καὶ τῆ ἀληθείᾳ μετὰ θάνατον δὲν εὗρέθη παρ' αὐτῷ εἰμὴ ἀνεπαρκῆς τις ποσότης χρημάτων ἢ βεβαίως ἀπεταμίευσε προνοῶν εἰς τὰς χρεῖας συμβησομένης ἀσθενείας, καὶ εἰς τὰ ἐξοδα τοῦ ἐνταφιασμοῦ του. Τῷ 1814 ἐποίησατο τὴν ἰδίαν εἰκόνα, θείας ὀπισθεν αὐτῆς ἀπλῆν καὶ μετρίωρρον ἐπιγραφὴν. Ὁ Βλαντὴς ἔσχε φιλολογικὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ πολλῶν πεπαιδευμένων ἀνδρῶν τῶν ἡμερῶν του, ἐν οἷς καὶ μετὰ τοῦ μεταφράσαντος τὸν Οὐίγγιλιον ἐν ἡρωϊκοῖς στίχοις περιώνυμον Εὐγένιον Βούλγαρον οὕτινος ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Βλαντὴν ἀναγινώσκειται ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευμένῳ Νεοελληνικῷ Ἐπιστολαρίῳ, μετὰ τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ, Μιχαὴλ Κούμα, Ἀδαμαντίου Κοραῆ, Ἀνδρέα Μουσταξόδου καὶ λοιπῶν. Ἄλλ' ὠραιότερα μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ μᾶς ἀπομένουσι τὰ συγγράμματά του καὶ οἱ πρὸς αὐτὸν ἐπιδοθέντες ἔπαινοι ὑπὸ τινῶν δικαίων ἐκτιμητῶν τῆς μαθήσεως αὐτοῦ. Ὁ Φαρμακίδης, ἐν *Ἐρμῇ τῷ Λογίῳ*, ἐφημερίδι ἐκδιδομένῃ ἐν Βιέννῃ, ἀποκαλεῖ αὐτὸν ἐνθερμον θεραπευτὴν τῶν γραμμάτων καὶ τῆς πατρίου δόξης· ὁ Κούμας πλέκει αὐτῷ ὠραῖον ἐγκώμιον ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ ἰδίου Λεξικοῦ· ὁ Ρίζος ἐντιμον αὐτοῦ ποιεῖται μνηεῖον ἐν τῷ *Δοκιμῳ περὶ τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας* (Γενεύη, 1825)· ὁ Ἀμβροσόλιος (Ἰταλικὴ Βιβλιοθήκη, Ἰούλιος 1836) ἀξιάχαστον καλεῖ τὸ μέτρον τῶν ΚΚ. Σονζογνο τοῦ ἐπαρκέσαι εἰς τὰ κκεύηλον τῶν πρωτοτύπων, (καὶ ἐνταῦθα αἰνιττεται τὸν Α' τόμον τῶν Ἑλασσόνων Ἱστορικῶν) διὰ μεταφραστοῦ, ὅστις ἄριστος, οἷος ὁ Βλαντὴς, ἐμελλε διὰ τῆς μεταγλωττίσεως νὰ διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν. Ἡ μεταγλωττίσις αὕτη, προστίθησι παρακατιῶν ὁ Ἀμβροσόλιος, τοσοῦτον ἐκπεπονημένη καὶ εὐφραδῆς ἐστίν, τοσοῦτον συνάδει πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων ἱστορικῶν, ὥστε σχεδὸν λυπεῖται τις, ταύτην μὲν εὐρίσκων ἐν τῷδε τῷ τόμῳ, μάτην δ' ἐπιθυμῶν αὐτὴν ἐν τισιν ἄλλοις τῆς Σειράς. Οὐδ' εἰς τοῦτον μόνον ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη ἀριθμοὺς τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος ἐπαινοῦνται τὰ ἔργα τοῦ Βλαντῆ. Ὁ Μουσταξόδης ἐν τῷ *Παραρτήματι* αὐτοῦ εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς *Ἡρακλείας τοῦ Μέγροτος* παραθέτει, ὡς εἶπομεν,

ἐπιστολάς τινάς τοῦ Χίωνα; λέγων· α Μεταφρά-
σθησαν αὐταὶ τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ πεπαιδευμένου
μετριοφρονος καὶ φιλοπόνου ἡμετέρου φίλου Σπυ-
ρίδωνος Βλαντῆ v. Τί πλέον; Ὁ αὐτὸς Μουστα-
ξοῦς ἐν τῷ νεκρολογικῷ ἐκείνῳ ἄρθρῳ τῷ κα-
ταχωρισθέντι ἐν τῇ Ἐθνικῇ ἡμῶν ἐφημερίδι, καὶ ὁ
Κούμας ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ ἰδίου Λεξικοῦ, δι-
καίως θεωροῦσι τὸν Βλαντῆν ἕνα τῶν κυριωτέρων
προαγωγῶν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλληνικῆς φι-
λολογίας, καθὼς τὰ μέγιστα διὰ τῶν συγγραμμάτων
αὐτοῦ συμβαλλόμενον εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν
Ἑλληνοπαίδων.

Καὶ ταῦτα δὲ ὅσα περὶ τοῦ βίου τοῦ ἐμοῦ δι-
δακτάλου ἠδυνήθην νὰ γράψω, καὶ ἄτινα λίαν προ-
θύμως προάγω εἰς φῶς, ἀνεπαρκῆ μὲν ἀλλ' εὐμενῆ
καὶ εὐγνώμονα ἀνταπόδοσιν τῆς ἀγνῆς καὶ εὐσεβοῦς
διδασκαλίας τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ὅστις καθὼς τὴν
σοφίαν, οὕτω καὶ τὰς ἀθλιότητας κοινωνοὺς ἔσχε
διὰ παντὸς τοῦ βίου.

Ἐν Κερκύρᾳ.

Δ. Α.

ΑΠΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΙΣ ΣΜΥΡΝΗΝ.

•••••

Συμπλέων ποτὲ μετὰ ξένου, ἤκουσα αὐτοῦ λέ-
γοντος ὅτι μεγλαυχοῦσιν οἱ Ἕλληνες ἀξιοῦντες
ὅτι ὑπὲρ πάντα λαὸν ἄλλον εἶναι φιλοπόλιδες.
Βεβαίως, προσέθετο, ἀγαπῶσι τὴν πατρίδα αὐτῶν
ἀλλὰ τὴν ἀγαπῶσιν ὡς πάντες οἱ ἔχοντες πατρίδα·
οὐδὲ συγκατατίθεμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἔχουσι
φιλοπατρίαν μείζονα τῆς τῶν Ἀγγλων ἡμῶν.

Καὶ δὲν ἀπεκρίθην μὲν εἰς ταῦτα διότι φύσει,
ἐὰν ἐξ ἀνάγκης ἢ συνδιάλεξις δὲν ἀπαιτῆ ἀντίκρου-
σιν, δὲν ἀγαπῶ ν' ἀντιλέγω. Διὰ τί νὰ μὴ ἀρίνω-
μεν ἕκαστον νὰ ἐντρυφᾷ ἐν τῇ ιδέᾳ αὐτοῦ; Συνή-
θως μίαν ιδέαν ἐγκολπούμενος καὶ θεοποιῶν ὁ ἄ-
θρωπος καθίσταται εὐδαίμων ἢ δυστυχῆς· καὶ
κατὰ τοῦτο εἴμεθα πάντες μονομανεῖς. Ἀνέγνω
ποτὲ ἐκτεταμένην ἀγγλικὴν πραγματείαν, ἐν ἣ ὁ
σοφὸς συγγραφεὺς ἀπεδείκνυε δι' ἀκαταχωνίστων
ἐπιχειρημάτων, ὅτι ὁ ἀγαπῶν νὰ παραδίδεται εἰς
τῆς φαντασίας τὰ ἀναπλάσματα, εἶναι ὀλβιώτατος
τῶν θνητῶν· διὸ καὶ προέτρπε πάντας νὰ ὀνει-
ροπολῶσι καθ' ἡμέραν ἐπὶ τινάς ὥρας, οἰκοδομοῦν-
τες *des châteaux en Espagne*. Καὶ τρώντι ἡ
δυσειδὴς γυνὴ, ἡ ἐγκαλλωπιζομένη τῇ ὠραιότητι
αὐτῆς, κατὰ τί διαφέρει ἐν τῇ φαντασίᾳ τῆς τῆς
Ἀφροδίτης; Πόσους δὲ βλέπομεν καθηγητάς, βου-
λευτάς, γερουσιαστάς καὶ ὑπουργοὺς, ἔχοντας ἀ-
κλόνητον τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι Δημοσθένεις,
Πλάτωνες ἢ Περικλεῖς, πολλάκις δὲ, νῆ Δία, καὶ
τούτων κρείττονες, διότι, κατὰ παραχώρησιν θεῶν
ἐπιπολάζουσιν ἐξαίρετως εἰς τὴν Ἑλλάδα, διω-

ρίσθησαν τριοῦτοι; ἢ πόσοι στιχουργοὶ ἄμαυτοι
καὶ χαμαιζήλοι καὶ ἀμαθεῖς δὲν πιστεύουσιν ὅτι ὁ
πήγαπος αὐτῶν μεταρσιούται ὑψίτερον καὶ τοῦ ἐμη-
ρικοῦ πηγᾶσου;

Τὸ κατ' ἐμὲ, οὐ μόνον ἀμαρτίαν ἐνόμισα πάν-
τοτε τὸ νὰ κλονήσω ποιαύτην μακαρίαν πεποίθη-
σιν, ἀλλὰ καὶ γὰρ αὐτὸς κατασκευάσας καὶ εἰθωλο-
ποιήσας μίαν τινὰ ιδέαν, ιδέαν, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι,
ἐξαλλοὺν καὶ τερατώδη ἐν Ἑλλάδι, ἔχω αὐτὴν
ἀχώριστόν μου συνέκδημον, καὶ τρέφομαι ἀναμη-
ρυκώμενος αὐτὴν καθ' ἐσπέραν, ὅταν μετὰ πολύμο-
χθον ἡμέραν ἐξελπίζωμαι εἰς τὴν κλίνην μου· δυσ-
τυχῶς ὅμως τρέφομαι πολλὰ ὀλίγον, διότι μό-
λις πλαγιάσαντα μ' ἐπισκέπτεται φθονῶν τὴν εὐ-
τυχίαν μου ὁ Μορφεὺς, καὶ μὲ στερεῖ τῆς τότε
μακαριότητος!

Ἄρῃκα λοιπὸν τὸν Ἀγγλον μου σχολιάζοντα
εἰς πλάτος τὴν ιδέαν του, ἐνῶ ἀνεψύχα εἰς οὐρα-
νοὺς τὰ νέφη τοῦ ἐπιδορπίου σιγάρου του· ἀλλ'
ὅτε μετὰ δύο ἡμέρας ἠγγίζομεν νὰ ρίψωμεν τὴν
ἀγκυραν εἰς τὸν Κεράτειον κόλπον, καὶ ἱστάμενοι
ἀκίνητοι περὶ τὴν πύραν ἐθαυμάζομεν τὸ κάλ-
λος τῶν θέσεων καὶ τὴν θαψίλαιαν τῆς φύσεως, ἡ
συμπλωτῆρ μου δακτυλοδεικτῆσας τὸν Ἅγιον Στέ-
φανον· — Ὡραὶ ἐξοχαί! ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσι-
σμοῦ· ἐδῶ ἐδυνάμην νὰ κατατρίψω ὀλόκληρον
τὴν ζωὴν μου. — Ἀγαπάτε, ὡς βλέπω, πολὺ τὸν
ἀγροτικὸν βίον. — Ἦ! ἀνερώνησε μακροτόνως ὁ
Ἀγγλος μου· ὡς ὁ Διοκλητιανὸς λέγω καὶ γὰρ, ὅσα-
κις ἀπολυομένης τῆς Βουλῆς τῶν λόρδων ἀπέρχο-
μαι εἰς τὰς ἐξοχάς μου, ὅτι τότε μόνον ζῶ. Νὰ μ' ἐ-
βλέπετε, προσέθετο ὑπομειδιῶν, ὅταν καλλισργῶ
καὶ ἐγὼ τοὺς θρίδακας μου εἰς τοὺς ἀγρούς μου.
— Καὶ ἔχετε πολλοὺς; ἠρώτησα. — Καθὼ πρω-
τότοκος, ἐκληρονόμησα ὅλα τὰ κτήματα τοῦ πα-
τρός μου, προτιμῶ ὅμως τὴν ἐξοχὴν τὴν ὁποίαν
ἐγὼ αὐτὸς ἀπέκτησα. — Εἶναι λοιπὸν ὠραιότερα
τῶν ἄλλων. — Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ συνοδοιπόρος μου·
ἀλλ' ὅ,τι ἀποκτῶμεν διὰ τῶν ἰδίων κόπων εἶναι
γλυκύτερον τῶν ὅσα περιέρχονται ἀκόπως εἰς ἡ-
μᾶς· προσκολλώμεθα ἔτι μᾶλλον εἰς αὐτό. — Χαί-
ρω, ἀνέκραξα μετὰ σπουδῆς, ὅτι σήμερον δικαιο-
λογεῖτε τοὺς συμπολίτας μου δι' ὅ,τι προχθὲς
τοὺς κατεκρίνατε. — Τί; ἠρώτησεν ἀπορῶν ὁ Βρετ-
τανός. — Προχθὲς ὠνομάζετε παράλογον τὴν ἀξίω-
σιν αὐτῶν ὅτι ἀγαπῶσιν ὑπερβαλλόντως τὴν ἰδίαν
πατρίδα· σήμερον δὲ λέγοντες ὅτι προτιμᾶτε τῶν
κτημάτων ὅσα ἐκληρονομήσατε τὰ ὑφ' ὑμῶν ἀπο-
κτηθέντα, δὲν ὁμολογεῖτε ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες, οἵ-
τινες δὲν ἐκληρονόμησαν ἀλλὰ κατέκτησαν — καὶ
πῶς κατέκτησαν! — τὴν πατρίδα των, ἔχουσι
δίκαιον νὰ κυχῶνται ὅτι τὴν ἀγαπῶσι πολὺ;

Ὁ βραχὺς οὗτος διάλογος, τὸν ὁποῖον ἀναπολιῶ
ἀπὸ τοῦ 1845 ἔτους ὅσας ἀποδημῶ, διότι φαί-
νεται μοι ὅτι ποτὲ δὲν ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα τόσον
ὅσον ὅταν μακρύνωμαι ἀπ' αὐτῆς, δὲν μοι ἤλθεν
εἰς τὴν μνήμην ὅτε πρὸ τριῶν μηνῶν μετέβην ἐπὶ
τοῦ *Πανελληνίου* ἀπὸ Πειραιῶς εἰς τὴν Σμύρνην.